

2008/12/07 0000
सं. ४३४/०१५-४४

उर्चाच्या नवीन बाबी आणि नवीन प्रमुख बांधकामे यांचे बाबतीत असलेल्या वित्तीय मर्यादामध्ये सुधारणा करणे.

ह.रा.पट्ट शासन

वित्त विभाग,

शासन निर्णय क्र. बीजीटी १०१३/२६/१/बीयुडी-२, [६७][एक]बीयुडी-२,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दि. १९ ऑक्टोबर १९९५.

शासन निर्णय.

उर्चाच्या नवीन बाबी अथवा नवीन सेवा आणि नवीन मोठी बांधकामे यावरील उर्चाची सध्या अस्तित्वात असलेली वित्तीय मर्यादा, आवर्तीरु. १,००,०००/- व अनावर्तीरु. १०,००,०००/- लोकलेशा समितीच्या शिफारशीनुसार शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. बीजीटी २३८४/२३६/१/बीयुडी-२, दि. २० मे १९८५ व्दारे मान्य करण्यात आली आहे. वस्तूच्या किंमतीत झालेली सर्वसाधारण वाढ लक्षात घेता नवीन बाबी वरील उर्चाचे वर्गीकरण करण्याची वर उल्लेखिलेली वित्तीय मर्यादा कमी होते व त्यामुळे उर्चा प्राधन्य समिती [ई.पी.सी.] व विधानमंडळ यांकडे मंजूरी करिता पाठविण्यात येणा-या बाबींच्या संख्येत वाढ होते. ह्यास्तव नवीन बाबीवरील वित्तीय मर्यादा विधानमंडळ सचिवालयाच्या सल्ल्याने वाढविण्यात यावी असे वाटल्यामुळे वित्त विभागाने महालेखापाल यांचा सल्ला घेवून नवीन बाबीवरील वाढीव वित्तीय मर्यादा उर्चाविणारी टिप्पणी विधानमंडळाच्या लोकलेशा समितीपुढे विचारार्थ व शिफारशीकरीता ठेवली. समितीने दि. ३० नोव्हेंबर १९९४ रोजी विधानमंडळास सादर केलेल्या आपल्या सविस्तराच्या अहवालात नवीन प्रमुख बांधकामे व उर्चाच्या नवीन बाबी यावरील उालीव दर्शविल्याप्रमाणे सुधारित वित्तीय मर्यादा स्वीकारण्यास मान्यता दिली आहे.

रमये

आवर्ती

अनावर्ती

नवीन प्रमुख बांधकामे

२,००,००० [दोन लक्ष]

२०,००,००० [वीस लक्ष]

२०,००,००० [वीस लक्ष]

उर्चाच्या नवीन बाबी आणि नवीन प्रमुख बांधकामे यांचे बाबतीत असलेल्या वित्तीय मर्यादामध्ये सुधारणा करणे.

आवर्ती
अन्यवर्ती
नवीन प्रमुख बांधकामे

२,००,००० [दोन लक्ष]
२०,००,००० [वीस लक्ष]
२०,००,००० [वीस लक्ष]

२. बाबी दशविक्रय स्पर्ध्याच्या अधिन राहून उपरोक्त वित्तीय वर्षाचा स्विकारण्यात येत आहेत.

[एक] "नवीन सेवा/नवीन प्रकारची सेवा" व "सेवेचे नवीन साधन" यातील फरक :- "नवीन सेवा/नवीन प्रकारची सेवा" व "सेवेचे नवीन साधन" यापैकी फरक स्पष्ट करणे आवश्यक आहे. नवीन सेवेवरील खर्च कितीही कमी असला तरी त्यास विधीमंडळाची मान्यता घेतल्यानंतरच तो खर्च करता येतो. उलटपक्षी विवक्षित मर्यादित जास्त खर्च असेल तर "सेवेचे नवीन साधन" म्हणजे केलेल्या तरतूदीचा महत्वपूर्ण विस्तार, विवक्षित जादा बांधिलकी अथवा सुविधा असे समजण्यात येते. अशा प्रकारे "सेवेचे नवीन साधन" यावरील खर्च करण्यापूर्वी त्यास विधीमंडळाची मान्यता मिळविण्यासाठी ती बाब "नवीन प्रकारची सेवा" म्हणून समजण्यात येते.

वेळोवेळी उपस्थित झालेल्या या खर्चाच्या नवीन बाबी ह्या बहुतांशी "सेवेचे नवीन साधन" म्हणजेच "विकासात येत असलेली" अशा असातात. "नवीन प्रकारची सेवा" [New Form of Service] अशा बाबी फारच कमी असतात. या त्यावरील खर्च कितीही कमी असला तरी त्या प्रकारचा खर्च विविधीय अधिनियमात त्यापूर्वी जोरल्याही सेवेमध्ये अंतर्भूत नसल्याने त्या खर्चास विधीमंडळाची मंजूरी घ्यावी लागते. त्यामुळे वर विहित केलेली वित्तीय मर्यादा

"सर्वेध नवीन साधन" यावरील बाबींना लागू होईल व "नवीन प्रकारची सेवा" यावरील बाबींना लागू होणार नाही.

[दोन] नवीन प्रमुख बांधकामे :- प्रमुख बांधकामाकरीता वित्तीय मर्यादा काराच्या अंदाजित खर्चास लागू होईल व खात्या वित्तीय वर्गित करावयाच्या प्रत्यक्ष खर्चास लागू होणार नाही.

[तीन] शासकीय मालमत्तेचे हस्तांतर :- जेव्हा शासकीय अंगिकृत व्यवसायाचे राज्य मालकीच्या खाजगी कंपनीमध्ये स्मांतर करावयाचे असेल तेव्हा शासकीय मालमत्ता कंपनीला हस्तांतरित करण्यापूर्वी लाक्षणिक मागणीद्वारे वा अन्य प्रकारे विविधाडकाची मंजूरी घ्यावी लागते. त्याप्रमाणे अन्य पत्र, संस्था, इत्यादींना १ लाख समग्रपेक्षा अधिक किंमतीच्या शासकीय मालमत्तेची देणगी अथवा हस्तांतरणे योग्य होतील अर्थसंकल्पाच्या स्पष्टीकरणात्मक निवेदनात नमूद करून विधीमंडळाच्या नजरेस आणावी लागतात. यासंबंधीचे आदेश शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. ०/१०५२४५/चौदा, दि. ७ मे १९६२ व पुरक पत्र ०/६२/११३७२१/चौदा, दि. ११ सप्टेंबर १९६२ याद्वारे निर्गमित करण्यात आले आहेत. वर उल्लेखिल्या नवीन बाबींवरील सुधारित वित्तीय मर्यादेचे शासकीय देणगी अथवा मालमत्तेचे हस्तांतरण यासाठी असलेल्या वित्तीय मर्यादेमध्ये [रु १ लाख] फरक होणार नाही.

[चार] आवर्ती व अनावर्ती खर्च :- सध्या आवर्ती व अनावर्ती खर्च अथवा प्रमुख बांधकामे यावरील प्रस्तावित खर्चाची खादी वित्तीय मर्यादा जरी ओलांडली तरी सदर खर्च नवीन बाब समजली जाते. आवर्ती व अनावर्ती खर्चाच्या मर्यादा स्वतंत्रपणे आणि पृथक्पणे लागू केल्याने खाद्या प्रस्तावातील आवर्ती व अनावर्ती खर्च स्वतंत्रपणे संबंधित मर्यादा ओलांडत नसेल परंतु आवर्ती व अनावर्ती खर्च मिळून अनावर्ती खर्चाची विहित मर्यादा ओलांडत असेल तर अशी बाब नवीन बाब होते किंवा नाही असा मुद्दा उपस्थित होतो. काही इतर राज्यांच्या प्रथा लक्षात घेऊन आवर्ती व अनावर्ती अशा दोन्ही प्रकारचा खर्च अंतर्भूत असलेल्या वावीकरीत जागी दर्शविल्याप्रमाणे वित्तीय प्रमाण स्वीकारण्यात आले आहे.

[अ] किमान वार्षिक आवर्ती खर्च रु. २,००,०००

[ब] किमान अनावर्ती खर्च रु. २०,००,०००

[क] आवर्ती व अनावर्ती दोन्ही प्रकारचे खर्च अंतर्भूत असलेल अशा प्रकरणांमध्ये एकूण वायित्व रु. २०,००,००० किंवा त्याहून अधिक असावे.

[पाच] पुनर्विनियोजने :- लोकलेशा समितीने आपल्या एकविधाच्या अडथळ्यात अशी शिफारस केली आहे की,

[१] नवीन वेवेगळी विहित केलेल्या खर्चाच्या मर्यादेमध्ये वाढ करत असताना या मर्यादा विभागाकडून पुनर्विनियोजनाने करावयाच्या खर्चाच्या बाबतीत सुद्धा लागू केल्या पाहिजेत.

[२] नवीन नवीन वेवेगळी खर्चाच्या मर्यादेला अधिक खर्चाचा वा पुनर्विनियोजने केली जातील अशा पुनर्विनियोजनाची मर्यादा खर्चाच्यापूर्वी विधानमंडळापुढे ठेवण्यात यावी.

वरील शिफारशीच्या अनुषंगाने सर्व प्रशासकीय विभागांना
विनंती करण्यात येते की, पुनर्विनियोजनाबाबतीत वरील मुद्द्यांचे
काटेकोरपणे निवेदन करण्यात यावे.

३. हे आदेशा निर्गमितकेलेल्या दिनाकापासून अमलात आणण्यात
यावेत.

४. महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियम पुस्तिका खंड एक च्या परिच्छेद
११३ मध्ये यथावकाश आवश्यक त्या सुधारणा करण्यात येतील.

५. ह्या आदेशाची दृग्गो प्रत सोबत जोडली आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

[शा. शां. कर्णिक]

शासनाचे सह सचिव, वित्त विभाग.

प्रति,

महालेखापाल-१ [लेखा व अनुज्ञेयता], महाराष्ट्र, मुंबई,

महालेखापाल-२ [लेखा व अनुज्ञेयता], महाराष्ट्र, नागपूर,

महालेखापाल-१ [लेखा परीक्षा], महाराष्ट्र, मुंबई,

महालेखापाल-२ [लेखा परीक्षा], महाराष्ट्र, नागपूर,

निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,

सर्व मंत्रालयांचे विभाग, मुंबई,

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,

प्रबंधक, मूळ न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,

प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,

सर्व कोषागार अधिकारी,

मंत्रालयाच्या सर्व विभागातील विभाग प्रमुख व

कार्यालय प्रमुखा,

सर्वा जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,

वित्त विभागातील सर्व अधिकारी व कर्मचारी,

निवड नसतील.